

Fira del Vapor

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al nucli urbà, a diverses zones

Coordenades:

Latitud: 41.66561
Longitud: 1.8638
UTM Est (X): 405411
UTM Nord (Y): 4613274

Classificació

Número de fitxa 08262-168
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XXI
Any 2009
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet, Plaça de l'Ajuntament, 10.
08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía OPC
Data de registre de la fitxa: dj., 24/03/2016 - 01:00

Descripció

La Fira del Vapor recrea la vida quotidiana a Sant Vicenç de Castellet de finals del segle XIX i principis del XX, quan el ferrocarril i el batec de les fàbriques tèxtils anaven amb vapor. Molta gent de contrades rurals fugien del camp buscant nous mitjans per sobreviure. El poble no parava de créixer i sorgien noves necessitats i serveis. A la vegada, el ball, el teatre, el cant, els cafès, el joc, la festa i l'incipient cinema alliberava la gent de la monotonia i duresa del treball industrial i rural. La Fira del Vapor recorda aquest món de la industrialització amb espectacles de recreació històrica al carrer i a les places, com els esquellots, els jocs, els oficis de l'època, la gastronomia, el mercat de productes alimentaris i artesans, la mostra d'oficis, el ball i els tallers de ball, entre altres. S'organitzen diferents activitats, entre els que destaca la mostra d'oficis històrics i el mercat de productes alimentaris i artesanals, a banda de cercaviles, concerts i balls, teatre, espectacles al carrer, tallers, jocs, espai de les entitats, ...

Observacions:

Organitza l'Ajuntament, la Ubic de Sant Vicenç de Castellet i la Comissió de la fira del Vapor. El 4 i 5 de juny de 2016 es celebra la 8a Fira del Vapor.

Història

La situació privilegiada de Sant Vicenç de Castellet, un poble a la llera del riu Llobregat, i l'arribada del ferrocarril de Barcelona a Saragossa el 1859 -més endavant conegut com Ferrocarril del Nord- va propiciar la instal·lació de fàbriques tèxtils al voltant del riu a mitjans del segle XIX. El tren, com a gran revolució en el món del transport, ens portava la mà d'obra que venia de zones rurals cap a les indústries i facilitava l'arribada de les matèries primeres (carbó i cotó) i el retorn dels productes elaborats (fil i teixits). També fou el gran mitjà de transport de l'època. Un altre element clau va ser el riu Llobregat, mitjançant les rescloses, els canals i les turbines generaria energia elèctrica per a les fàbriques. El clima mediterrani, amb períodes d'escassetat de pluges i rius amb cabal escàs, facilitava també el desenvolupament del vapor amb ús de carbó. La instal·lació de fàbriques tèxtils va fer créixer considerablement la població, amb un creixement urbanístic del nucli urbà. Es desenvoluparen un seguit de tallers menestrals auxiliars de la construcció, com fusters i ferrers, i un conjunt d'establiments per donar serveis bàsics a la població com botigues de queviures, fleques, cafès, sastres, sabater, barber, farmacèutic, així com nous equipaments, l'escorxador, l'església, el cementiri i les escoles, per donar servei a una població creixent. També va ser un període de lluites i reivindicacions obreres, per millorar les condicions de treball; i de modernització de la societat, amb l'arribada de la llum elèctrica, aigua corrent, enllumenat, telèfon, ràdio, cinema, i de les primeres entitats esportives. Al poble, encara hi predominava una societat rural, hi havia molts pagesos treballant la vinya i alguns al regadiu al voltant del riu. Els picapedrers que extreien la pedra sorrenca, que es transportava per tren, marcaven un contrapunt, juntament amb els ferroviaris. Aquest context històric que va fer créixer Sant Vicenç de Castellet és el que va donar origen a la Fira del Vapor, que va sorgir de l'anterior Fira de la Pedra que es va iniciar l'any 2004 i que va néixer amb la finalitat de promoure el sector i especialment l'anomenada "pedra de Sant Vicenç". La fira es va deixar de realitzar i es va reconvertir en la Fira del Vapor, que relaciona la història del poble amb els elements que l'han caracteritzat econòmicament: la pedra, el tèxtil i el ferrocarril, en la que s'implica tot el poble, entitats i comerç local, i que l'any 2016 porta 8 edicions.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

<http://www.firadelvapor.cat/>